

2.7.2. KOMUNITATE EKINTZA

1. HELBURUAK

- Iruñeko auzo guztietako sare komunitarioa ezagutzea eta harekin harremanetan egotea.
- 11 Zentro Komunitarioen jardunaren jarraipena egitea: mantentze-lanak eta kudeaketa kolektiboekin batera.
- Zentro Komunitarioei buruzko ordenantza garatzea.
- Haurtzaro-sareen lana babestea, bai eta sor daitezkeen lanbide-sareena ere.
- Bizilagunen arteko sareak eta auzoetako bizitza sendotzeko balio duten ekimenen garapena sustatu eta erraztea.
- Bizikidetza eta dibertsitatearen inklusioa sustatzen dituzten dinamikak sortzea.

2. LAN-ILDOAK

2.1. ZENTRO KOMUNITARIOAK

Iruñeko Udalak auzotarrentzat zabalik dauden lokalak ipintzen ditu auzoen eskura. Elkarre-bizitza eta herritarren parte-hartze aktiboa bultzatzera bideraturik daude.

Garatzen diren jarduerak irekiak dira, irabazi-asmorik gabeak, eta belaunaldien eta kulturen artekoak, eta genero-ikuspegia eta ikuspegi inklusiboa sustatzen dituzte.

- Auzoko jarduerak
- Jolas-, kirol- edo musika-jarduerak, etab.
- Bertako pertsonen zein kolektiboen artean loturak sendotzea bultzatzen duen edozein jarduera.

COVID NEURRIEN AMAIERA ETA NORMALTASUNERA ITZULTZEA

2022an, unean uneko Covid araudira eta neurrietara etengabe egokitzen aritu eta gero, neurriak indargabetu eta pandemia aurreko edukierak eta jarduna berreskuratu ziren. Horren ondorioz, jarduera batzuk itzuli dira, hala nola musikalak, bertan behera utziak baitziren; eta talde batzuk ere itzuli dira, pandemiaren ondorioz jarduera geldiarazia baitzuten.

EGUNEROKO ZEREGINAK

- Giltzen kudeaketa: giltzen maileguaren jarraipena egitea, sarbide-sistema berriaren jarraipena egitea eta hura hobetzea.
- Zentroen kudeaketa: erreserbak eta egutegiak, kolektibo erabiltzaileekin batera, Kudeaketa Batzordeen barnean.
- Mantentze-lanen gorabeheren kudeaketa, eta instalazioak egokitu eta hobetzeko lanak.
- Ekimenak abian jartzen laguntzea kolektiboek: informazioa, harremana udaleko beste alor batzuekin, etab.
- Gorabeheren kudeaketa eta bizikidetza arazoak.
- Garbiketaren jarraipena egitea: gorabeheren kudeaketa, behar bereziak, etab.
- Beste alor batzuekiko koordinazioa: Hiri Kontserbazioa, lorategiak, Gizarte Enplegua, Herritarren Partaidetza, Gizarte Ekintza...

ZENTRO KOMUNITARIOAK ERABILTZEKO LIZENTZIAK

Zentro Komunitarioak erabiltzeko lizentziak lizitaziorako ateratzeko epea iraganik, lizentzia-eskabideak zuzenean izapidetzen dira.

2022ko ekainera arte, eskabide berri bat izan da eta tramitazioan dago.

ZENTROEN KUDEAKETA

2022an, lan-dinamika finkatu da Kudeaketa Batzordeen baitan, eta komunikazio arin eta etengabea sortu da zentro komunitarioak erabiltzen dituzten kolektiboekin.

Arrotxapean bakarrik ez da kudeaketa batzordea eratu, ez baitago entitate erabiltzaile egonkortzat hartzen den entitaterik hitzarmena sinatu dutenen artean; horrek zentroaren jarduna zaildu du eta, batez ere, gorabeheren kudeaketa.

Batzordearen bilerak eta lan-bilkurak egin dira, telefono, posta eta whatsapp bidezko harremanaz gain:

- Azpilagañako ZK: Batzordearen bilera otsailean, kolektiboen batzarra martxoan, egutegi app-ari buruzko lan-bilera maiatzean.
- Buztintxuriko ZK: Batzordearen bilera otsailean eta ekainean.
- Alde Zaharreko ZK: Batzordearen bilera otsail, ekain eta irailean; eta egutegi app-ari buruzko lan-bilerak maiatz eta ekainean.
- Ermitagañako ZK: Batzordearen bilera otsailean eta ekainean, eta egutegi app-ari buruzko lan-bilerak maiatzean.
- Etxabakoizko ZK: Batzordearen bilera otsailean eta ekainean, eta egutegi app-ari buruzko lan-bilera apirilean.
- Lezkairuko ZK: Batzordearen bilera maiatzean eta azaroan.
- Mendillorriko ZK: Batzordearen bilera otsail eta urrian, eta egutegi app-ari buruzko lan-bilera apirilean.
- Milagrosako ZK: Batzordearen bilera otsailean, kolektiboen batzarra martxoan eta irailean, eta egutegi app-ari buruzko lan-bilera maiatzean.
- Arrotxapeko ZK: Bilerak otsailean eta martxoan, zentroak izandako ekintza bandalikoetz aritzeko eta zer neurri hartu erabakitzeko.
- Sanduzelaiko ZK: Batzordearen bilera otsailean eta azaroan, eta pinturari eta egutegi app-ari buruzko lan-bilera apirilean.
- Txantreako ZK: Batzordearen bilera otsail, maiatz eta azaroan.

Honatx bileretan landutako gaiak:

- Zentro Komunitarioaren gari garrantzitsuak aztertzea: zentro komunitarioaren funtzionamendua, konponketak, erabilera-egutegia, sarbideak, biltegiatzea, etab.
- Zentroak zer kolektibok erabiltzen dituzten jakitea, bai eta bizilagunek ekimenak ere.
- Batzordea osatzen duten pertsonak eguneratzea.
- Online egutegi app-a eta datuak babesteko agiria, datuak erabiltze aldera.
- Aretoen berrikuspene: altzariak eta hobekuntzak (margotze-lanak).
- Gorabeheren kudeaketa. Ekintza bandalikoak eta bizikidetz arazoak: halakoak kudeatzeko adostasuna.

Berariazko lanak ZKk egokitze (beste udal alor batzuekiko koordinazioa dakar berarekin, bai eta kolektibo eta hornitzaileekin ere).

- App-a ezartzea ZK egutegian online kudeatzeko (kontratu txikia).
 - Egokitze-lanen jarraipena egitea, enpresa esleipendunaren eskutik
 - Datuen babesa: datuan babesteko konpromisoen sinadura, app-a erabiliko duten Batzordekideen eskutik.
 - Aurkezpen- eta prestakuntza-saioak batzordekide guztiendako (2 saio apirilean eta bilerak auzoz auzo): kudeatzailearen eskuliburua eta sarbidea app-ean.
 - Udal webean argitaratzea (Komunikazio alorrekin koordinazioan)

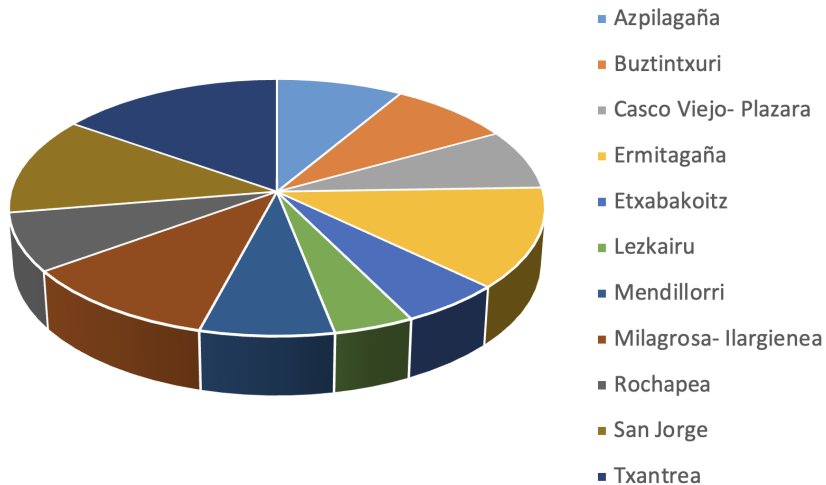
- 2021ean zentroak egokitzeko hasitako egokitzapen-lanak eta erosketen kudeaketaren amaiera.
- Areto guztietako altzariak berrikustea, haien hobekuntzarako: 2022ko inbertsio eta erosketetan diren beharren zerrenda egitea.
- Zentro komunitarioetako wifiaren egoera berrikustea (Animsarekin koordinaturik) eta dotazioa proposatzea.
- Coworkid programarekin koordinatzea, zentro komunitarioetan aretoak erabiltzeko
- Zentroen planoak eguneratzen hastea, homogeneizatzeko.
- Txantreako Salestarrak ZK
 - Lehen solairua egokitzeko lanak, Gizarte Enpleguaren bidez (trenkadak botatzea aretoak handitzeko, eta biltegiak ixtea).
 - Ekitaldi-aretoa berrikusteko eta prest jartzeko lanak.
 - Herri-lanen Departamentuak proiektu hau aurkeztu du: *dirulaguntza-deialdia titulartasun publikoko eraikinak birgaitzeko, eta deialdia, birgaitze integralerako eskabideak norgehiagoka-prozeduraren bidez aurkezteko, Suspertze, Eraldatze eta Erresilientzia Planaren baitan* (TMA/178/2022 Agindua).
- Buztintxuriko ZK
 - Margotze-lanak Buztingunen eta Buztincuevan, Gizarte Enpleguaren bidez
 - Altzariak berrikustea: zaharra kendu eta egungoa hobetu da.
- Arrotxapeko ZK
 - Ekintza bandalikoek kudeaketa: irekiera-sistema aldatzea eta atezain automaikoa paratzea.
- Lezkairuko ZK
 - Areto berriaren bilaketa: bisitak, obren alorrarekin koordinazioan.
 - Margotze-lanak Gizarte Enpleguaren bidez.
- Sanduzelaiko ZK
 - Margotze-lanak Karrikagunen Gizarte Enpleguaren bidez.
 - Altzariak berrikustea: zaharra kendu eta egungoa hobetu da.

ZENTRO KOMUNITARIOEN ERABILERAK

Taula honetan auzoz auzo egindako erreserbak ageri dira. Kopuruak adierazten du eguneroko erreserben batura auzo bakoitzeko Zentro Komunitarioko areto eta gela guztietan 2022an, nahiz eta funtzionamenduaren logika ikasturtearena den.

AUZOA	Erreserba Kop.	Ehunekoak
Azpilagaña	1.687	%8,57
Buztintxuri	1.641	%8,34
Alde Zaharra - Plazara	1.492	%7,58
Ermitagaña	2.485	%12,62
Etxabakoitz	1.081	%5,49
Lezkairu	852	%4,33
Mendillorri	1.419	%7,21
Milagrosa	2.148	%10,91
Arrotxapea	1.447	%7,35%
Sanduzelai	2.427	%12,33
Txantrea	3.006	%15,27
GUZTIRA, OROKORRA	19.685	%100,00

ERRESERBA-KOPURUA AUZOKA

Erreserba Kop.

Egonkorrak	17.451
Unean unekoak	2.234
Emakumeak	%61,3
Gizonak	%38,7

Jardueren % 88,65 egonkorrak izan ziren ikasturtean; gainerakoak, berriz, unean unekoak, egun zehatzetarako eskatuak. Zentro Komunitarioetan egindako jardueren barnean, % 61,3 emakumeak izan ziren eta % 38,7 gizonak. Zentro Komunitarioetan erreserbak egin zituzten 297 erabiltzaileetatik, 171 Zentroetako kolektibo egonkorrak izan ziren.

Bestalde, erakunde erabiltzaileen % 38 inguruk kulturen eta prestakuntzan dihardute (musika, dantza, antzerkia, prestakuntza-ekintzak...); % 30ek auzo-, komunitate- eta gizarte-jardueretan, bai eta genero-berdintasunean eta eskubide sozialetan ere; % 17k dibertsitatea lantzen dute (kulturala, funtzionala, LGTBI); % 8k gorputz eta buru osasunarekin eta kirolarekin lotutakoak, eta % 6k haur eta nerabeendako jarduerak egiten dituzte.

2.2. ADINEKOEN TEKNIKARI LANPOSTUA BABESTEA

2022ko urtarrilaren 1etik otsailaren 8ra arte, teknikari komunitarioak lanpostu horri dagozkion eginkizunak hartu zituen bere gain, hau da, data hartan adinekoen teknikaria lanean hasi zen arte.

- Orain arte egindako jardueren jarraipena eta 2022rako jardura berrien hedapena, honako programa hauei dagokienez: Martxan, Aisia-ostegunak eta -ostiralak, Lantegi emozionalak, Zaintzen dutenak zainduz, Itxaropenaren telefonoa.
- Santa Maria la Realeko areto berrirako prozesuaren jarraipena egitea (mapaketak eta talde eragilearen bilera).

2.3. BIZIKIDETZA

ZURRUMURRUEN AURKAKO ESTRATEGIA

2017az geroztik, Iruñeko Udala Zurrumurruei aurkako Estrategia garatzen ari da, hau da, jatorri atzeritarreko pertsonen gaineko aurreiritzi eta estereotipoetan oinarrituak dauden zurrumurruei aurre egiteko estrategia, horrelakoek bizikidetza eragozten dutelako eta diskriminazioak eragin ditzakeelako.

2022ko ekintza zehatzak:

- Zaskan parte hartu da, hau da, Nafarroako zurrumurruei aurkako sarean: hilean behingo bilera nagusiak; hitzarmena sinatu da Nafarroako Gobernuak Migrazio politikarekin zurrumurruei aurkako eragileak prestatzeko.
- CLARA proiektuan parte hartu da: Tokiko Ikas Komunitateak arrazakeriaren, xenofobiaren eta gorroto-diskurtsoen aurka, udaltzaingoa koordinatua. Hitzarmen bat sinatu zen gizarte-erakundeekin eta Udalaren artean, lan- eta koordinazio-talde bat sortzeko eta gorroto-gorabeherak atzemateko formulario bat garatzeko. Proiektua 2021ean amaitu bazen ere, entitate eta alor parte-hartzaileok harremanetan jarraitzeko eta lan-taldea mantentzeko konpromisoa hartu genuen.

LARRIALDIA UKRAINAKO GERRA

Ukrainako gerra otsailaren 24an piztu zenetik, koordinazioan dihardute alorreko zuzendaritzak, Nafarroako Gobernuak Migrazio Politiketako Departamentuak eta ukrainarrekin lan egiten duten elkarteek (Alas de Ucrania, Berehinya eta Segunda Familia). Elkarteekin artean Ridna Skhola sortu dute.

Maila teknikoan, kontaktu horri esker, informazioa eman zaie auzo-unitateei eta kolektiboari larrialdi horretarako abiarazi diren baliabideez.

Halaber, zuzenean lagundu zaie elkarte horiei, aholkularitza emanez eta jarduera-proiektu bat elkarrekin landuz udako kanpaldi bat abian jartzeko; eta aretoak utzi zaizkie Arrosadiko Ilargiarena Zentro Komunitarioan.

2.4. HAURTZARO-SAREAK

21-22 ikasturtea hasi zenetik, auzoetako Haurtzaro Sareei laguntzeko lanari berreldu zitzaion, baina 2022an ekin ahal izan zaio zuzen-zuzenean, honako bidez:

- Komunitate Ekintzak laguntza eskaintzeri buruz eta sareen gainean egindako txostenaren itzulketak.
- Laguntza eman da jarduerarik egin gabe zeuden sareak aktibatzeko eta sare berriak sortzeko.
- Materiala prestatu eta sareen eskura jarri da.
- Aldizkako komunikazioa dago horixe eskatu zuten sareekin, prozesuaren jarraipena egiteko.
- Parte-hartze aktiboa sare batzuen bileretan, prozesuari laguntza teknikoak emateko.
- Informazioa eman da Komunitate Ekintzako alorraren edukiari buruz, sare komunitarioarekin lotzeko aukera emanda; era berean, Zurekin hazten Gurasotasun Positibo udal-programari buruzko informazio zehatza, eta harekiko lotura, egokia izan bada.

2022ko ekainean txosten bat prestatu zen (*Iruñeko auzoetako haurtzaro Sareen egoera*), sareak 21-22 ikasturtearen amaieran zertan ziren jakiteko eta, horrela, 22-23 ikasturtea planifikatzeko.

Sareei laguntzeko lanean, nabarmentzekoa da Arrosadia-Azpilagañako Sarearen barnean egin den lan zuzenagoa, talde Komunitarioaren hilean behingo batzarretan eta bileretan parte hartuta eta, Auzo Unitatearekin batera, Sarea zuzenduta.

Zehazki, Nafarroako Gobernuak prestaturiko Babes Eskuliburua izan da aztergai batzarrean, eta Talde Komunitarioan, berriz, Arrosadiko eta Azpilagañako altxorra jolas-arratsaldea prestatu dute, 7-12 urteko haurrendako (maiatzak 27). Hainbat ikastetxe eta jatorritako 59 haurrek parte hartu zuten; halaber, ikastetxeen arteko topaketa aipatu behar da (maiatzak 26 eta ekainak 14), Hegoalde ikastolak eta Azpilagaña IPk parte hartuta. Gainera, sarearen barnean, Zurekin hazten programako taldeak diseinatu dira.

2.5. KOORDINAZIOA BESTE ALOR ETA ERAKUNDE BATZUEKIN

- **Partaidetza Alorra:** Dibertsitate Planaren diseinuan parte hartua da; koordinazio etengabea bizikidetza gaietan eta zurrumurruen kontrako gaietan, eta koordinazio Dinamizazio Zerbitzuarekin auzoetako ekimenetan parte hartzeko, eta zerbitzu hori ere Zentro Komunitarioetarako baliatzeko. Zentro Komunitarioen arteko jardueren hedapena.
- **Berdintasun Alorra:** Emakumeen Etxeko eta Harrotu-ren jarduerak Zentro Komunitarioetan hedatzea.
- **Ingurumen Museoa:** jarduerak Zentro Komunitarioetan hedatzea.
- **Proiektu Estrategikoak:** hautagaitza *Inklusioaren eta Daniztasunaren Europako Hiriburua Sariatetan* aurkezteko.
- **Mankomunitatea:** jarduerak Zentro Komunitarioetan hedatzea.

2.6. DIRULAGUNTZAK

Droga Plan Nazionala, dirulaguntza

Udalbatzei dirulaguntzak emateko 2020ko deialdiaren justifikazioa, droga-mendekotasunen prebentziorako programak garatze aldera, legez kanpoko droga-trafikoagatik eta lotuta dauden beste delitu batzuek ingatutako ondasunen funtsaren kontura:

Eskabidea aurkeztu da Prebentzio Ekintza Komunitarioetarako Programarako (8 SAPC).

- 2020ko urriaren 1etik 2021eko abenduaren 31ra bitarteko epealdirako eman den laguntza: 451.115,82 euro.
- Ezin izan zen justifikatu emandakoaren % 100. 2020ko urriaren 1etik 2020ko abenduaren 31ra bitarte egindako jarduerak justifikatu ziren, Iruñeko Udalaren Osoko Bilkurak haurrendako udal-programa berri bat (Coworkids) onetsi baitzuen. Programa hori 2021eko urtarrilaren 1ean hasi zen garatzen, udal-langileen bidezko kudeaketa-eredu berri batekin, eta, horrela, ordura arte garatzen zena bertan behera utzita (eta dirulaguntza hau horretarako eskatu zen, hain zuzen).
- Azkenean, 192.243,41 euro eman zitzaizkion, eta 269.616,37 euro itzuli behar izan ziren.

2.7. COWORKIDS

Coworkids haur eta nerabeendako programak bere helburu nagusia lortu zuen bere lehen ikasturtean (2021/2022), hots, Iruñeko haur eta nerabeen **irisgarritasun unibertsala** sustatzea gune integratzaile, kulturarteko eta ekitatiboetara, non **kalitatezko hezkuntza ez-formala** bermatzen baita. Horretarako, era bateko zein besteko jarduerak jostagarri eta irisgarriak egin ziren hiriko hamalau auzoetan arratsaldero, astelehenetik ostiralera, bai eta asteburu eta oporraldietan ere.

Jarduera horien bidez, zuzenean koordinatzen da haurrek, nerabeek eta familiek izan ditzaketen **zaurgarritasun-egoeren prebentzioa, jarraipen pertsonalizatua eta sare-lana** bermatuta familiekin, gizarte-zerbitzuekin, ikastetxeekin eta Iruñeko haurren alde lan egiten duten erakundeekin.

Gainera, zeharkakotasunez sustatzen da **haurren eta nerabeen parte-hartzea** hiriko erakundeetan; haur eta nerabeen artean sentsibilizazio-lana egiten da **haurren eskubideez eta garapen jasangarriko helburuez**; eta haien ordezkaritza ziurtatzen da Iruñeko Haurren eta Nerabeen Partaidetza Organoan.

Ikasturteak honako ezaugarri hauek izan ditu:

- **Gure talde diziiplina anitza sendotzea**, gizarteratze arloko 14 teknikariz osatua; pedagogia eta psikologia arlokoak, teknikari komunitarioa eta Coworkidseko koordinatzailea. Lantaldeak 100 laguntzaile eta boluntario baino gehiagoren laguntza du.
- **Jarduera eskaintza hiriko 14 auzoetara zabaldu da**, #krispetakTikToken eta Erasmus+ Brusela jomuga proiektua nabarmenduta.
- Sare-lanaren finkapena erakundeekin: gizarte-zerbitzuak, kirol-federazioak, UNICEF Nafarroako batzordea, unibertsitateak, goi-mailako hezkuntza-eskolak, ikastetxeak, osasun etxeak. Boluntariotza erakundeak, eta aisia eta denbora libreko eskolak. Bai eta udal-alorrekin eta Nafarroako Gobernuarekin ere.
- **Familiendako laguntza bultzatzea** talde bileren bidez eta *Zurekin hazten* gurasotasun positiboko proiektuaren bitartez.
- **Iruñeko Haur eta Nerabeen Partaidetza Organoaren finkapena**. Bigarren mahaia 2021eko azaroan egin baitzen, eta hirugarrena, berriz, 2022ko maiatzean, eta haurrendako proposamenak gauzatuta, hala nola birziklatzeko edukiontzi txikiak jartzea.

Datu nagusiak:

- 2.280 haur eta nerabek hartu dute parte Eguberrietako, Aste Santuko eta udako jarduera eta kanpaldietan.
- 207 haur eta nerabek hartu dute parte larunbatetako jardueretan (piraguismoa, dantzak, magia, hiri-ginkanak...).
- 850 haur eta nerabek hartu dute parte astelehenetik ostiralera arratsaldeko jardueretan 14 auzoetan.
- Astelehenetik ostiralera bitarteko jardueretan, 1.780 haur aritu dira:
 - 737, eskola-laguntzan
 - 390, sorkuntza-laborategian
 - 499, kirolatan (saskibaloia, xakea, euskal pilota, futbola, areto-futbola eta zumba)
 - 154 kultur eta teknologia jardueretan (3D diseinua, antzerkia, Erasmus+ eta #krispetakTikToken).
- 2021/2022 ikasturtean, 21.284 askari osasungarri banatu dira 14 auzoetan; 286 askari inguru egunero.

2.8. ADINEKOAK

Autonomia sustatzeko eta mendekotasunari aurrea hartzeko programak

Garatutako jardueren helburu nagusia da Iruñeko adinekoen autonomia sustatzea eta haien mendekotasunari aurrea hartzea; betiere, haien intereseko jarduerak antolatzen dira, motibagarriak eta eragingarriak izanen zaizkienak, eta zaintzaileen ongizatea sustatuko dutenak.

Era berean, adinekoen isolamendu eta bakardadea prebentzioa du xede, berdinen arteko aisia eta harremanak sustatuz, lotura horiek jardueraz haratago mantentzeko aukera izanen baitute.

Programa Iruñeko 65 urtetik gorakoendako da.

“MARTXAN, JARDUERA FISIKOEN ETA MEMORIA-JARDUEREN PROGRAMA”

Lizitazio bidez esleitutako kontratu baten bitartez gauzatzen da.

Ekainaren 2tik uztailaren 2ra

Tokia	Ariketa fisikoko jarduerak	Memoria-jarduerak
Alde Zaharra, Kale Nagusia, 31	Astelehen eta asteazkenetan 09:30 – 11:00	Astearte eta ostegunetan 09:30 – 11:00
Arrotxapea, Joaquín Beunza k., 31 – -33	Astelehen eta asteazkenetan 11:45 – 13:15	Astearte eta ostegunetan 11:45 – 13:15
Arrosadia, Ilargienea Zentro Komunitarioa (Blas de la Serna k., 61).	Astearte eta ostegunetan 11:45 – 13:15	Astelehen eta asteazkenetan 11:45 – 13:15
Iturrama, San Joan Bosco k., 15.	Astearte eta ostegunetan 09:30 – 11:00	Astelehen eta asteazkenetan 09:30 – 11:00
Ermitagaña, Jose María Iribarren kiroldegia, Ermitagaña k., z/g,	Astearte eta ostegunetan 11:30 – 13:00	Astelehen eta asteazkenetan 09:30 – 11:00

Arrosadia izan da osatu ez den talde bakarra, ez baitzuen inork izenik eman.

Parte-hartzaileak: 71 lagun

	Alde Zaharra		Arrotxapea		Iturrama		Ermitagaña		Arrosadia	
	Oroimena	J. Fisikoa	Oroimena	J. Fisikoa	Oroimena	J. Fisikoa	Oroimena	J. Fisikoa	Oroimena	J. Fisikoa
Emakumeak	6	6	7	6	15	12	3	7		
Gizona	1	2	1	2	0	0	2	1		
Guztira	7	8	8	8	15	12	5	8	0	0

2021eko irailaren 13tik 2022ko ekainaren 9ra

Dirulaguntza honi dagokionez, irailaren 13tik urriaren 31ra

Tokia	Ariketa fisikoko jarduerak	Memoria-jarduerak
Alde Zaharra, Kale Nagusia, 31	Astelehen eta asteazkenetan 09:30 – 11:00	Astearte eta ostegunetan 09:30 – 11:00
Arrotxapea, Joaquín Beunza k., 31 – -33	Astelehen eta asteazkenetan 11:45 – 13:15	Astearte eta ostegunetan 11:45 – 13:15
Milagrosa, Arrosadiko kiroldegia (Taxoare k., zk.g.)	Astearte eta ostegunetan 11:45 – 13:15	Astelehen eta asteazkenetan 11:45 – 13:15
Iturrama, San Joan Bosco k., 15.	Astearte eta ostegunetan 09:30 – 11:00	Astelehen eta asteazkenetan 09:30 – 11:00
Ermitagaña, Jose María Iribarren kiroldegia, Ermitagaña k., z/g,	Astearte eta ostegunetan 9:15-10:45	Astelehen eta asteazkenetan 09:30 – 11:00

Behin taldeak hasitakoan, oroimena lantzeko bi talde lekuz aldatu eta jarduera egiteko toki goxoago eta egokiagoetara joan dira. Horrela, Ermitagañako oroimen-taldea Ermitagañako Zentro Komunitarioan biltzen da, Bartolomé de Carranza kaleko 5ean, eta Arrosadikoa, berriz, Larrabide Erretiratuen Elkarteko aretoan ari da.

Bestalde, Arrotxapeko ikastaroak Juslarrochako Civioxera joan dira azaroaren 8an, Erretiratuen Elkartea ireki baita, eta jarduerak, hain zuzen, hartan egiten ziren.

Parte-hartzaileak: 158 lagun

	Alde Zaharra		Arrotxapea		Iturrama		Ermitagaña		Arrosadia	
	Oroimena	J. Fisikoa	Oroimena	J. Fisikoa	Oroimena	J. Fisikoa	Oroimena	J. Fisikoa	Oroimena	J. Fisikoa
Emakumeak	16	15	15	12	17	13	11	12	7	2
Gizona	3	0	5	3	3	2	5	2	5	10
Guztira	19	15	20	15	20	15	16	14	12	12

Abendu bukaeran, bigarren ordainketak egitean, arrazoi hau edo hura zela medio hutsik gelditutako lekuetarako izen-ematea egin da; 40, guztira. 010 zenbakiaren bidez egin da, prentsa-oharra plazaratuz eta hedapena sareetan eta e-mailez eginez.

“AISIA-OSTEGUNAK ETA -OSTIRALAK”: zahartze aktiborako jarduera programa

Programa hau jarduera fisikoko eta arlo kognitiboko esparruetan dago kokatua. Zahartze aktiboa lantzeko jarduerak egiten dira, jarduera fisikoa egitea sustatuko dutenak, hala nola bisita gidatuak hirian barna, ibilaldiak... egokiak jendea ezagutzeko eta elkarren arteko harremanak egiteko. Era berean, estimulazio kognitiboa sustatuko duten eta harremanak egiteko balioko duten jarduerak antolatuko dira, hala nola hitzaldi-solasaldiak, zine-foruma eta beste adinekoendako intereseko gaiez. Jarduera fisikoa eta kognitiboa egiten da zeharka beste gai batzuekiko interesa erakutsi dezaketen pertsonentzat.

Egutegi bat egiten da askotariko jarduerak jasotzeko.

Programazioa kontratu txiki baten bidez gauzatzen da, 3 entitateri eskaintza eskaturik. Gurutze Gorria erakundea aukeratu zen; beraz, jarduera gauzatzeaz arduratzen da.

Profil sozio-sanitarioa edo soziala duten langileek zuzentzen dituzte jarduerak, helburua baita parte-hartzaileen elkarreragina eta parte-hartzea sustatzea; hala ere, une jakin batzuetan, arloan aditua den pertsona baten laguntza ere jasotzen da.

Programatua dago ostiral goizetan gauzatzeko. Dena dela, programak harrera ona izan duenez, ostiraletan bakarrik egin beharrean, ostegunetan ere egiten da; beraz, aisia-ostegunak eta -ostiralak dira, horrelako jarduerak astean bitan eginda. 1,5 orduz.

Maiatz eta ekainean, eta irailetik aitzina abendura arte (dena den, dirulaguntzari dagokionez, 2021eko urriaren 31ra arte izanen da).

Jardueretan aritzeko, izena eman behar da aurrez 010ean, dei-hurrenkeraren arabera, erroldatuek lehentasuna dutela.

Izen-ematea doakoa izatea zen asmoa, baina azken unean, irizpidez aldatu eta 2,5 euro kobratzea erabaki zen, jendeak programari atxikimendu handiagoa erakutsi diezaion. Hala ere, zailtasunik atzematen bada hura ordaintzeko, txostena eskatuko da jarduera ordaindu behar ez izateko.

Hainbat bide moldatu dira jarduera ordaintzeko: txartel bidez edo 010 bidez edo aurrez aurre, Gurutze Gorria eskudirutan ordaintzera joanez. Oro har, funtzionatu du, baina, inoiz edo, pertsonak ez du ordaindu eta ez da jarduerara joan. Hala ere, baloratu da sarbidea erraztu behar zaiela adinekoei eta ordaintzeko bi moduak mantendu dira.

Edukiera mugatua zegoela eta, jarduerak 15 lagunekoak izan dira. Behin batean, 12ra jaitsi zen, arauak xedaturik jarduerak bisita gidatu baten antza zuelako, eta gehieneko jende kopurua horixe zen. Edukieren muga kendu ondoren, 16 eta 17 lagun ere onartu izan dira, jardueraren arabera. baloratu da 15 laguneko taldea egokiagoa dela elkarrenginako eta jarduera pertsonalizatzeko, eta egokiagoa ere helburuak betetzeko, jardueraz beraz haratago.

Jarduera gutxiago zeuden programatuak eta aurrekontuetan bilduak, baina erakundea aukeratu eta gero, hark aurkeztutako aurrekontua txikiagoa zen; beraz, behar adina diru izan da proposatutakoak baino aunitzez ere jarduera gehiago egiteko. Programaren harrera onaz, gainera. Izen-ematearen hasiera egunean berean osatu dira jarduera batzuk, eta itxaron zerrenda ere bi aldiz handiagoa izan da. Beste jarduera batzuek egun gehiago behar zian dituzte betetzeko, baina guztietan ere atera dira taldeak eta jarduera egin da.

Jarduera guztiak Plazaran! egin dira (kale Nagusia 31), ostegunetan, 11:15etik 12:45era eta, ostiraletan, 10:00etatik 11:30era.

Parte-hartzaileak:

Parte-hartzaileak, guztira	
Emakumeak	308
Gizona	39
Guztira	347

Parte-hartzea, jardueren eta sexuaren arabera:

Jarduera	Emakumeak	Gizona	Guztira
Ibilaldi osasungarria	11	1	12
Arteaz gozatzen	14	1	15
Yoga eta ariketa fisikoa	9	1	10
Zinemaz gozatzen	15	0	15
Argazkia	9	0	9
Literaturaz gozatzen	14	1	15
Oroimen-lantegia	14	1	15
Kultur ibilaldia	13	2	15
Ariketa fisikoa	13	2	15
Energia-aurrezpena	6	0	6
Dantza	12	1	13
Zinema: Giza Eskubideak	12	0	12
Ariketa fisikoa	5	1	6
Oroimen-lantegia	13	2	15

Jarduera	Emakumeak	Gizona	Guztira
Arte: Nafarroako Museoa	14	1	15
Barreterapia	13	2	15
Ingurumen-ibilaldia	12	3	15
Gastronomia-zinema	11	0	11
Oroimen-lantegia	12	3	15
Kultur ibilbidea Alde Zaharrea	14	2	16
Barreterapia	13	4	17
Ariketa fisikoa	9	4	13
Dantzak	10	0	10
Zinema Literatura	13	2	15
Oroimena	14	1	15
Ibilaldia Arantzadin	13	4	17
Dantza	6	0	6
Zinema klasikoa	13	2	15
Energia-aurrezpena	4	1	5
Ariketa fisikoa	6	0	6
Guztira	337	42	379

Zaintzen dutenak zainduz. Zaintzaileei laguntzeko lantegiak.

Esparru emozional, afektibo eta sozialean dago kokatua. Adinekoen zaintzaile ez profesionalei aholkularitza, prestakuntza eta informazioa bultzatzeko jardunaldiak.

Helburu nagusia zaintzaileei laguntza ematea da. Hona hemen berariazko helburuak:

- Zaintzaileak bizi duen gainzamari aurea hartzea eta hartan esku hartzea.
- Autozaintza kudeatzen ikastea
- Estresa kudeatzea
- Egoera onartzea
- Gaixotasuna ulertzea
- Zaintzaileei laguntzeko talde autogestionatu baterako oinarriak sortzea
- Eguneroko zaintza-lanak errazteko teknikak ikastea

Bizipenetan oinarritutako lantegi parte-hartzaileak dira, taldekideen zailtasunak eta esperientziak lantzeko. Hainbat estrategiak saiatzen dira zaintza-egoerei hobeki aurre egiteko.

Programa da zaintzaileentzat, eta adinekoen eta/edo mendearen senideentzat.

Ikastaroak 15 lagunekoa izan dira. Guztira, 4 lantegi egin dira, arratsaldeko 16:30etik 18:30era, bertaratuek berek ordutegia ona zela iritzi diotelako. Izen-emate gehiago izan dira eskaini diren lekuak baino, eta itxaron zerrenda izan da lantegi guztietan. Ondoren, parte-hartzaile kopurua dago zehaztua.

	1. lantegia	2. lantegia	3. lantegia	4. lantegia	Guztira
Emakumeak	15	13	13	12	53
Gizonak	0	2	2	3	7
Guztira	15	15	15	15	60

Lantegiak ontzat jo dira zinez. Sortu den dinamika dela eta, bi taldek saioaren bat gehiago egitea proposatu dute. Hiru saio gehiago egitea proposatu zaie, kasu zehatzak lantzeko eta beharrezkotzat jotzen duten gaietan are gehiago sakontzeko, eta beste bi saio hilean behin, laguntza taldea gisa balio dezaten aurrera begira. Bi talde horiekin probatuko da nola dabilen dinamika, taldekideek ikusitako beharretik atera baita. Baloratu da, ezen hasieratik proposatzen bada, prestakuntza aldia oso luzea izanen zela ikusiko zela; dena dela, taldean zer dinamika sortzen den, egokitzen jotzen da, eta are, onena litzateke autolaguntza talde gisa funtzionatu zezala era autonomoan.

ADINEKOEI LAGUNTZA PSIKOLOGIKOA ETA EMOZIONALA EMATEKO PROGRAMAK

Helburuak:

Pandemiak eragindako egoera zela eta, Iruñeko Udalak esperientzia pilotu bat egitea Covid 19ak erakarritako ondorioei aurre egiteko:

- Behar handieneko jendea identifikatzea gaizkien pasatzen ari zirengana iristeko.
- Hau da, pertsonarik zaurgarrien eta Covid 19ak eragindako estres emozionala egoerei aurre egin ahal izateko aukera gutxien zutenen egoerak jasotzea.
- Beren egoera berrezarri ahal izateko zailtasun handieneko jendeari lagun egitea eta laguntzea.
- Covid 19ak eragindako osasun egoerak berekin ekarritako ondorioen berri ematea eta haien inguruan sentsibilizatzea.
- Osasun krisiak eta pertsonak elkarrengandik urruntzeak eragindako estresa kudeatzen laguntzea.
- Pandemiak ekarritako estrategia emozionalak erraztea 65 urtetik gorakoei.
- Covid 19ak eragindako inpaktu psikologikoa pairatzen ari diren pertsonen beharrei erantzutea.
- Laguntza psikologikoa eta emozionala eskaintzea lagundu beharreko egoera emozional zailak gainditzeko.

Pertsonendako baliabideak

Programa gauzatzeko, hitzarmena sinatu da Itxaropenaren Telefonoarekin. Entitatea arduratzen da zuzeneko esku-hartzea egiteaz. Laguntza psikologikoa emateko taldeak prozesu guztiak gainbegiratu eta kasu guztien jarraipena egiten du.

Hartzaileak

Programa laguntza emozionala behar duten 65 urtetik gorakoentzat da, Iruñekoentzat lehentasunez.

Honelako ezaugarriak dituzten pertsonak izanen dira:

- Iruñeko 65 urtetik gorako pertsonak
- Ondoez emozional eta psikologikoa duten pertsonak:
 - Estresa
 - Antsietatea
 - Loezina
 - Tristezia
 - Beldurrak, paralizazioak, isolamenduak ... Eragindako jokaera anomaloak.
 - Dolu-prozesuak
 - ...
- Patologia psikiatriko diagnostikaturik gabeko pertsonak
- Telefonoz elkarriketan aritzeko gauza diren pertsonak

Honako hauek kanpo geratuko dira:

- Narriadura kognitibo akutu edo larriak dituzten pertsonak
- Entzumen arazoak dituzten pertsonak (telefonoz hizketan egiterik ez dutenak)
- Nahasmendu psikiatrikoak dituzten pertsonak, osasun mentaleko jarraipena dutenak.
- Patologia kroniko psikiatrikoak dituzten pertsonak, jarraipena egiten zaienak (psikiatrak egokitzen jotzen badu).

Programaren egitura

Programa pilotaje gisa hasi da, behar berriei egiten baitie aurre eta, beraz, esperimentala da. Iruñeko Udalak ez zuen denboraldi laburreko programarik abian jarri nahi, behar batzuei erantzuteko modukoa, prozesuaren erdian desagertzeko, horrek inplikazio eta ondorio kaltegarriak izan zitzakeelako egoera emozional zaurgarrian dauden pertsonekin. Udalak programari segida eman nahi badio ere, baloratu da egokia izan litekeela entitate baten eskutik lan egitea, Udalarekiko hitzarmenaz haratago, programa egiten jarrai dezan eta programan hasitako pertsona zaurgarrienen jarraipena ziurtatze aldera.

Programak bi ekintza-ildo izanen ditu:

1. LAGUNTZA EMOZIONALEKO LANTEGIAK

Askotariko lantegiak dira hainbat gai lantzeko, hala nola ongizate emozionala, estresaren kudeaketa, bizi-ohitura osasungarriak, antsietatearen prebentzioa, loezina, depresioa...

Talde moldean gehiago eta herritarrentzat oro irekiago lan egiteko asmoz, egoera ezberdinei erantzuteko lau gai zehatz lantzeko lantegiak proposatu dira: norberaren ongizatea lantzea, pertsonen arteko komunikazioa hobetzea, estresa kudeatzea eta depresioa ulertzea.

Taldeak 14 lagunekoa izan dira. Ez da talde handiagorik eskaini nahi izan, xedea baita jendeak parte hartzeko lantegiak izatea, nork bere bizipenak azal ditzan; eta neke zlor daiteke halakorik talde handiagoetan. Izena emateko epea ireki eta ia lehen orduetan bete dira lantegiak; horrenbestez, ondoko lantegietan ez zen paper bidez zabaldu. SMS mezua bidali zitzaizen aurreko lantegietan itxaron zerrendan gelditu zirenei.

Parte-hartzaileen balorazioa oso ona izan da. Izan ere, batzuek lantegi batean baino gehiagotan eman dute izena. Talde-dinamika oso interesgarriak sortu dira.

Behar handiagoa zutela atzeman zaien pertsona batzuk Laguntza Emozionaleko Programara bideratu ditugu.

Programak oso harrera ona izan du eta oso atxikimendu ona parte-hartzaileen artean.

Izena emandakoak

	Depresioa	Ongizatea	Estresa	Komunikazioa	Guztira
Gizonak	6	4	7	4	21
Emakumeak	20	19	21	22	82
Guztira	26	23	28	26	103

Bertaratuak

	Depresioa	Ongizatea	Estresa	Komunikazioa	Guztira
Gizonak	6	4	5	4	19
Emakumeak	20	19	16	20	75
Guztira	26	23	21	24	94

NORBANAKOENDAKO LAGUNTZA, ORIENTABIDE ETA AHOLKULARITZA PROGRAMA

Norbanakoendako laguntza, orientabide eta aholkularitza programa, beren zaurgarritasun-egoera dela eta arreta pertsonalizatua behar dutenendako.

Telefono bidezko arreta adinekoei, estres emozionala dutenean: Pertsonendako arreta irteera-deien bidez egiten da. Laguntza emozionala behar duten pertsonen aukeraketa egiten da, udal zerbitzuen bidez, udal apartamentuen bidez eta Osasun Etxeen bidez atzemandakoak, eta aukeratuei deia egiten zaie. Deiak irailean hasi dira egiten. Elkarriketa telefonikorako gidoi bat ezarri da, erdi egituratua, eta esku hartzeko protokoloak, pertsonen beharren arabera, esku-hartzea doitzeko edota jendea baliabide honetara edo hartara bideratzeko.

	Gizonak		Emakumeak		Guztira	%
Pertsona aktiboak	9	% 21	34	%79	43	% 62
Programa baztertzen duten pertsonak	4	% 27	11	%73	15	% 22
Telefonoari erantzuten ez dioten pertsonak	5	% 45	6	%55	11	% 16
PERTSONAK, GUZTIRA	18	% 26	51	%74	69	% 100

* pertsona aktiboak: programarekiko atxikimendua duten pertsonak

** Programa baztertzen duten pertsonak: azalpenik gabe programatik beste baliabide batera bideratu dituzten pertsonak edota zer landuko zen ongi ulertu ez zutenak eta deitzen zaienean programan ez sartzea erabakitzen dutenak.

*** telefonoari erantzuten ez dioten pertsonak, hainbat dei ordu honetan eta hartan egin ondoren, eta ez dagoenean haiekin hitz egiteko modurik.

69 pertsona bideratu dira beste baliabide batzuetara:

- Osasun Etxeak: 22 pertsona
- Auzo Unitateak 31
- Apartamentuak 12
- Lantegiak: 4

Abenduaren 31ko datuak:

DEIAK, GUZTIRA	89
DEIAK PROZESUAN	29
DEI OSOAK	11
DEI UKATUAK	28
EZ DUTE ERANTZUTEN	16
BESTE ARRAZOI BATZUK	5

Covid19ak eragindako egoera nola ari den bizitzen lehen eskutik jakiteko.